

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
CARINSKA UPRAVA

SREDIŠNJI URED
KLASA: 011-02/19-03/5
URBROJ: 513-02-1210/1-19-1

UPUTA br. 5/19

Zagreb, 08. ožujka 2019. godine

Na temelju članka 11. Zakona o carinskoj službi ("Narodne novine" br. 68/13, 30/14 i 115/16), pomoćnik ministra financija i ravnatelj Carinske uprave donosi

UPUTU O OSIGURANJU CARINSKOG DUGA

Ovom Uputom detaljnije se opisuje način postupanja prilikom podnošenja zahtjeva, provjere uvjeta, utvrđivanja i prilagodbe referentnog iznosa osiguranja, izdavanje odobrenja, način polaganja osiguranja i vraćanje osiguranja, vođenja evidencije te naplate iz osiguranja.

Ova Uputa koristi se skupa s usmjeravajućim aktima EK o osiguranju nastalog duga i duga koji može nastati dostupnima na https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/union-customs-code/ucc-guidance-documents_en.

1. PRAVNA OSNOVA

Propisi kojima je regulirano osiguranje carinskog duga su:

- Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10. listopada 2013., u daljnjem u tekstu: **CZU**) i sve njene izmjene i dopune, (**čl. 89. do 100.**),
- Delegirana uredba Komisije (EU) br. 2015/2446 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 343/1, 29. prosinca 2015.- u daljnjem tekstu: **DUCZU**) i sve njene izmjene i dopune, (**čl. 81. do 84.**),
- Delegirana uredba Komisije (EU) br. 2016/341 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu prijelaznih pravila za određene odredbe Carinskog zakonika Unije dok odgovarajući elektronički sustavi još nisu operativni i o izmjeni Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 2015/2446 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 69, 15. ožujka 2016., u daljnjem tekstu: **PDUZU**), (**čl. 2., 3., 7. i 8.**),

- Provedbena uredba Komisije (EU) br. 2015/2447 o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije (SL L 343/558 29. prosinca 2015.- u daljnjem tekstu: **PUCZU**), i sve njene izmjene i dopune, (**čl. 147. do 158.**),
- Zakon o provedbi carinskog zakonodavstva Europske unije („Narodne novine“, br. 40/16),
- Pravilnik o popunjavanju jedinstvene carinske deklaracije („Narodne novine“, br. 77/13),
- Pravilnik o osiguranju carinskog duga („Narodne novine“, br. 49/18, u daljnjem tekstu: Pravilnik).

2. OSNOVNI POJMOVI

Carinski dug – obuhvaća carinski dug u širem smislu i odnosi se na sva uvozna davanja koja obračunava i naplaćuje Carinska uprava a obuhvaća uvoznu carinu, PDV, posebni porez i trošarinu ako roba podliježe naplati i tih davanja pri uvozu.

Carinski dug koji je nastao – carinski dug koji nastaje prihvatanjem carinske deklaracije za puštanje robe u slobodni promet, uključujući postupak uporabe robe u posebne svrhe, za postupak privremenog uvoza s djelomičnim oslobođenjem te carinski dug koji je nastao uslijed neispunjenja obveza).

Carinski dug koji može nastati – carinski dug koji ne nastaje u trenutku prihvatanja carinske deklaracije za određeni postupak nego može nastati ukoliko se postupak ne završi (u odobrenom roku), roba se izuzme ispod carinskog nadzora ili bilo kojeg drugog razloga koji uvjetuje nastanak duga sukladno članku 79. CZU ili isti može nastati u naknadnoj kontroli. Odnosi se na smještaj robe u privremenom smještaju ili posebne postupke: provoz, carinsko skladištenje, privremeni uvoz (uz potpuno oslobođenje od uvoznih carina), unutarnju proizvodnju i postupak uporabe u posebne svrhe (za iznose koji nisu zaduženi u deklaraciji za postupak, nego mogu nastati ukoliko se ne ispune obveze iz postupka).

3. OBVEZA POLAGANJA OSIGURANJA

3.1. Slučajevi kada se mora podnijeti osiguranje duga

Podnošenje osiguranja je obvezno u sljedećim carinskim postupcima:

- puštanja robe u slobodni promet (koji uključuje sve postupke puštanja u slobodni promet, kao npr. puštanje u slobodni promet i smještaj na trošarinsko i/ili porezno skladište, uporaba u posebne svrhe, povrat robe s vanjske proizvodnje, uključujući postupak vanjske proizvodnje u sustavu zamjene s prethodnim uvozom, pojednostavnjene postupke, unosa u evidenciju deklaranta),
- stavljanja robe u :
 - o postupak provoza,
 - o postupak unutarnje proizvodnje (ali ne za postupak unutarnje proizvodnje uz primjenu istovrijedne robe i prethodnog izvoza),
 - o postupak privremenog uvoza,
 - o postupak uporabe u posebne svrhe.
 - o odobravanja prostora privremenog smještaja i carinskog skladišta.

Nadležno carinsko tijelo koje vodi odgovarajući postupak, ima pravo zatražiti osiguranje duga i u drugim situacijama koje nisu vezane uz deklariranje robe – npr. vraćanje privremeno oduzete robe osobi od koje je ista oduzeta (čl. 30. Zakona o provedbi carinskog zakonodavstva Europske unije).

3.2. Slučajevi kada se ne podnosi osiguranje

Podnošenje osiguranja carinskog duga ne zahtijeva se:

- od države, regionalnih ili lokalnih tijela ili drugih javnopravnih tijela, u vezi s radnjama u kojima sudjeluju kao tijela javne vlasti (Pregled tijela javne vlasti u RH objavljen je u *Digitalno informacijsko – dokumentacijskom uredu Vlade HR*, na web poveznici: <http://www.digured.hr/Adresari-i-imenici/Adresar-tijela-javne-vlasti>. Mogućnost izuzeća od obveze polaganja osiguranja za tijela javne vlasti i za pravne subjekte koje djeluju kao tijela javne vlasti provjerava Središnji ured, temeljem upita stranke, a prije samog poduzimanja carinskih aktivnosti),
- kod odobravanja **postupka vanjske proizvodnje**¹,
- za robu koja se prevozi Dunavom ili vodenim putevima Dunava,
- za robu koja se prevozi fiksnim instalacijama (za postupak provoza),
- za robu koja je stavljena u postupak provoza Unije korištenjem pojednostavljenja iz članka 233. st. 4. točke e) CZU (ETD),
- za robu koja se prevozi morem ili zrakom između (zračnih) luka Unije,
- u posebnim slučajevima kada je roba stavljena u postupak privremenog uvoza uz usmeno deklariranje ili deklariranjem drugim radnjama.

4. POJEDINAČNO OSIGURANJE

Pojedinačno osiguranje je osiguranje koje se polaže u vezi s određenom carinskom deklaracijom ili određenom robom. Može se koristiti za:

- postupak puštanja u slobodni promet, te
- posebne postupke unutarnje proizvodnje, uporabu u posebne svrhe ili privremeni uvoz samo ako se roba jednom carinskom deklaracijom stavlja u postupak
- za postupak provoza.

Pojedinačno jamstvo podnosi se u iznosu koji mora odgovarati iznosu carine, trošarine/posebnih poreza (ako roba podliježe naplati tih poreza) i PDV koji će nastati ili mogu nastati po konkretnom jednom postupku puštanja u slobodni promet ili posebnom postupku provoza, unutarnje proizvodnje, privremenog uvoza ili uporabe u posebne svrhe.

4.1. Oblici pojedinačnog osiguranja

Kao oblik pojedinačnog osiguranja može se podnijeti:

- gotovinski polog
- preuzeta obveza jamca (tzv. garancija)
- preuzeta obveza jamca u svrhu izdavanja pojedinačnog osiguranja u obliku kupona (samo za provozni postupak).

4.1.1. Gotovinski polog

¹ Osiguranje je potrebno podnijeti isključivo ako se radi o postupku vanjske proizvodnje u sustavu zamjene uz prethodni uvoz. Međutim, to osiguranje, s obzirom da je u tim slučajevima zahtijevani postupak 48, je osiguranje koje se inače podnosi za postupak puštanja u slobodni promet.

Gotovinski plog uplaćuje se u kunama na evidentni račun nadležnog područnog carinskog ureda (u daljnjem tekstu: PCU) u čijem sastavu je carinski ured kod kojega je (ili će biti) podnesena carinska deklaracija ili koji je nadležan za provedbu postupka za određenu robu ako se traži osiguranje duga vezano uz provedbu postupka koji nije vezan uz carinsku deklaraciju.

Evidentni računi PCU su:

Račun po IBAN konstrukciji	Račun	Naziv korisnika	RKP
HR1810010051784500183	1001005-1784500183	Područni carinski ured Zagreb	39578
HR9310010051784500191	1001005-1784500191	Područni carinski ured Rijeka	39617
HR7610010051784500206	1001005-1784500206	Područni carinski ured Osijek	39668
HR5410010051784500214	1001005-1784500214	Područni carinski ured Split	39625

Nakon uplate gotovinskog ploga, osoba koja je izvršila uplatu, podnosi nadležnom PCU, kojemu je izvršena uplata, izjavu na obrascu iz Priloga 1 Pravilnika.

Nakon što zaprimi izjavu, nadležni PCU izdaje potvrdu o izvršenom evidentiranju uplate u svrhu polaganja gotovinskog ploga kao pojedinačnog oblika osiguranja. Potvrda se izdaje na obrascu iz Priloga 2 Pravilnika i na njoj se navodi evidencijski broj osiguranja (tip 6) iz Informacijskog sustava Carinske uprave Registra instrumenata osiguranja.

Evidencijski broj osiguranja, koji je nadležan PCU naveo na potvrdi, upisuje se u odgovarajuće polje uvozne carinske deklaracije za koju se može koristiti.

Radi povrata gotovinskog ploga, podnositelj je obavezan podnijeti zahtjev za povrat nadležnom PCU, koji nakon provjere jesu li ispunjeni uvjeti povrata, isti i vraća, isključivo na račun s kojeg je uplaćen.

Izuzetno, u **postupku provoza** primjenjuju se sljedeća pravila:

Korisnik postupka uplaćuje gotovinski plog (jednak utvrđenom iznosu duga koji može nastati u predmetnom postupku provoza) na evidentni račun PCU i upotrebu gotovinskog ploga u proveznoj deklaraciji označava unosom šifre „3“ u pripadajuće polje. Otpremni carinski ured kod kojega se polaže gotovinski plog dužan je od polagatelja osiguranja preuzeti podatke o broju računa na koji će plog biti vraćen nakon što postupak provoza bude zaključen te obavijestiti tu osobu da svi troškovi transfera predmetnih sredstava idu na račun polagatelja osiguranja. Otpremni carinski ured će po službenoj dužnosti voditi računa da odmah po zaključenju predmetnog postupka provoza naloži PCU povrat sredstava osobi koja je sredstva položila.

U registru instrumenata osiguranja gotovinski plog za postupak provoza evidentira se kao tip P-pojedinačno jamstvo u proveznom postupku.

4.1.2. Preuzeta obveza jamca

Pojedinačno osiguranje u obliku preuzete obveze jamca podnosi se nadležnom carinskom uredu (u daljnjem tekstu: CU), kod kojega će biti podnesena carinska deklaracija ili koji je nadležan za provedbu postupka za određenu robu ako se traži osiguranje duga koji nije vezan uz carinsku

deklaraciju, koji prihvaća i evidentira predmetno osiguranje u Informacijski sustav Carinske uprave u Registar instrumenata osiguranja.

Preuzeta obveza jamca za pojedinačno osiguranje podnosi se na obrascu iz Priloga 3 Pravilnika, u tri (3) primjerka.

Nakon prihvaćanja preuzete obveze jamca, nadležan carinski ured ovjerava obrasce preuzete obveze jamca, na istima ispisuje evidencijski broj iz Registra instrumenata osiguranja, potom dva (2) primjerka vraća osobi koja je položila osiguranje (korisniku ili izdavatelju osiguranja), a jedan (1) primjerak zadržava u svojoj evidenciji.

Evidencijski broj osiguranja, koji je nadležan CU naveo na obrascu preuzete obveze jamca, upisuje se u odgovarajuće polje uvozne carinske deklaracije za koju se može koristiti.

Izuzetno, u deklaraciji za provoz upisuje se pripadajuća šifra i GRN broj.

4.1.3. Preuzeta obveza jamca u svrhu izdavanja pojedinačnog osiguranja u obliku kupona

Preuzetu obvezu jamca u obliku kupona podnosi se Središnjem uredu Carinske uprave na obrascu iz Priloga 32-02 PUCZU, u dva primjerka. Središnji ured ovjerom odobrava preuzetu obvezu jamca, a dostavom jednog primjerka o tome izvješćuje jamca.

Jamac je dužan Središnjem uredu dostaviti sve potrebne podatke o kuponima pojedinačnog osiguranja koje je izdao.

5. ZAJEDNIČKO OSIGURANJE

Zajedničko osiguranje je osiguranje koje se polaže za pokrivanje iznosa uvoznih davanja (carine, pripadajućih poreza) koji odgovara dugu koji se odnosi na dvije ili više radnji, deklaracija ili carinskih postupaka.

Uporaba zajedničkog osiguranja ili zajedničkog osiguranja sa smanjenim iznosom, uključujući oslobođenje od polaganja osiguranja, odobrava se do visine referentnog iznosa.

Kod zajedničkog osiguranja potrebno je utvrditi referentni iznos. **Referentni iznos** je iznos koji je utvrđen sukladno postupku za koji se zahtijeva kao:

- točan iznos carinskog duga koji nastaje kod postupka puštanja u slobodni promet, ili
- procijenjeni iznos carinskog duga kod posebnih postupaka i privremenog smještaja, koji se ne može točno utvrditi u trenutku podnošenja zahtjeva ili može varirati u iznosima tijekom razdoblja.

Odobrenje za zajedničko osiguranje izdaje se samo osobama koje zadovoljavaju slijedeće uvjete:

- a) imaju poslovni nastan na području Unije,
- b) ispunjavaju uvjet iz članka 39. točke a) CZU (nepostojanja ikakve teške ili ponovljene povrede carinskog zakonodavstva i poreznih pravila, uključujući nepostojanje teških kaznenih dijela povezanih s gospodarskim aktivnostima podnositelja zahtjeva),
- c) redovito koriste dotični carinski postupak, ili vode prostor za privremeni smještaj ili ispunjavaju uvjete utvrđene u članku 39. točki d) CZU (praktični standardi za osposobljenosti ili stručne kvalifikacije koje su izravno povezane s aktivnostima koje se obavljaju - sukladno

članku 22. stavku 2. Zakona o uvjetima za pružanje usluga carinskog zastupanja², položeni stručni ispit za carinskog agenta smatra se dokazom ispunjenosti ovog kriterija).

S obzirom da su uvjeti iz članka 39. točke a) i d) CZU, uvjeti za odobravanje statusa ovlaštenog gospodarskog subjekta za carinsko pojednostavnjenje - AEOC, ako je podnositelj zahtjeva za zajedničko osiguranje osoba sa statusom AEOC, ovi uvjeti se smatraju ispunjenima i nije ih potrebno provjeravati u postupku izdavanja odobrenja za zajedničko osiguranje.

Također, ako podnositelj zahtjeva ima odobren status ovlaštenog gospodarskog subjekta za sigurnost i zaštitu – AEOS, smatra se ispunjenim uvjet iz članka 39. točke a) CZU, te ga nije potrebno ponovno provjeravati.

5.1. Zahtjev za zajedničko osiguranje

Zahtjev za zajedničko osiguranje podnosi se putem:

- a) **nacionalnog sustava Carinskih odluka (CDS)** - <https://e-carina.carina.hr/>, kada se podnosi zahtjev za zajedničko osiguranje za postupak provoza ili za ostale postupke ili privremeni smještaj koji vrijedi isključivo za područje Republike Hrvatske,
- b) **EU centralnog sustava Carinskih odluka** kada se podnosi zahtjev za zajedničko osiguranje na način da je isto važeće na području RH i druge/drugih zemalja članica EU, putem: <https://customs.ec.europa.eu/tpei-cdms-web/>. U ovom slučaju potrebno je da podnositelj zahtjeva na e-mail adresu: osiguranje.duga@carina.hr podnese obavijest o podnošenju konkretnog zahtjeva kako bi se postupak izdavanja odobrenja ubrzao.
U izuzetnim slučajevima, kada druga zemlja članica koja je uključena u provedbu postupka (još) ne primjenjuje elektronički sustav podnošenja zahtjeva i izdavanja odobrenja, zahtjev se podnosi putem email adrese: osiguranje.duga@carina.hr.

Zajedničko osiguranje za postupak provoza Unije/zajedničkog provoza valjano je na području cijele Europske unije i u naznačenim državama zajedničkog provoza. Za druge postupke ili privremeni smještaj valjanost osiguranja može biti ograničena samo za područje RH. Zbog toga, zahtjev za zajedničko osiguranje za postupak provoza i druge carinske postupke ili privremeni smještaj mora biti podnesen odvojeno.

Također, preporuča se podnošenje zasebnih zahtjeva za zajedničko osiguranje za svaki carinski postupak ili privremeni smještaj za koji se zahtijeva, na sljedeći način:

- jedan zahtjev za postupak puštanja u slobodni promet koji obuhvaća sve postupke puštanja u slobodni promet, uključujući i pojednostavnjeno deklariranje pri uvozu sukladno članku 166. i 182. CZU, te privremeni uvoz uz djelomično oslobođenje,
- jedan zahtjev za privremeni smještaj,
- jedan zahtjev za postupak carinskog skladištenja,
- izuzetno, jedan zahtjev za privremeni smještaj i postupak carinskog skladištenja kada se u istom prostoru odobrava privremeni smještaj i postupak carinskog skladištenja),
- jedan zahtjev za postupak privremenog uvoza uz potpuno oslobođenje i/ili unutarnje proizvodnje.

Zahtjev za odobravanje korištenja zajedničkog osiguranja popunjava se sukladno Prilogu A DUCZU i PUCZU, kako je definirano za:

- stupac **4a** – vrsta zahtjeva/odluke oznake **CGU**, i
- dodatnim podacima definirani **Glavom VI** Priloga A PUCZU i DUCZU:

² Narodne novine, br. 57/18.

- VI/1 Iznos carine i drugih davanja
- VI/2 Prosječno vrijeme od stavljanja u postupak do zaključenja postupka – samo u slučaju ako se zahtijeva zajedničko osiguranje za posebne postupke ili privremeni smještaj,
- VI/3 Visina osiguranja,
- VI/4 Oblik osiguranja,
- VI/5 Referentni iznos,
- VI/6 Rok za plaćanje.

5.2. Referentni iznos

Referentni iznos utvrđuje se u postupku izdavanja odobrenja za zajedničko osiguranje i obuhvaća sva uvozna davanja podnositelja zahtjeva³ koja obračunava i naplaćuje Carinska uprava u određenom razdoblju (za postupak puštanja u slobodni promet) odnosno koji može nastati ako se radi o posebnim postupcima ili privremenom smještaju.

Referentni iznos se utvrđuje posebno za svaki postupak za koji se traži odobravanje polaganje zajedničkog osiguranja, i to:

- Postupak puštanja u slobodni promet,
- Postupak provoza,
- Postupak unutarnje proizvodnje,
- Postupak privremenog uvoza uz potpuno oslobođenje,
- Postupak carinskog skladištenja, i
- Privremeni smještaj.

Za svaki carinski postupak utvrđuje se samo JEDAN referentni iznos. Npr. za postupak puštanja u slobodni promet, može biti podnesen samo jedan zahtjev za zajedničko odobrenje i utvrđen samo jedan referentni iznos koji je rezultat ukupnog poslovanja podnositelja zahtjeva u predmetnom carinskom postupku. Sukladno tome, i odgovarajući oblik osiguranja podnosi se u pravilu za jedan utvrđeni referentni iznos za koji postupak je isti utvrđen. Međutim, u posebno opravdanim slučajevima, koje podnositelj mora obrazložiti, može se dopustiti podnošenje više osiguranja do visine referentnog iznosa utvrđenog za taj postupak. To se u pravilu radi o situacijama u kojima podnositelj zahtjeva ne može osigurati preuzetu obvezu jamca za utvrđeni referentni iznos kod jedne financijske institucije.

Kada se tijekom važenja odobrenja za zajedničko osiguranje utvrdi da referentni iznos nije dostatan, korisnik odobrenja dužan je zahtijevati izmjenu odobrenja za polaganje zajedničkog osiguranja, u dijelu prilagodbe visine referentnog iznosa što mora biti praćeno odgovarajućom visinom položenog osiguranja.

Ako se podnosi jedan zahtjev za zajedničko osiguranje za postupak unutarnje proizvodnje i privremenog uvoza, referentni iznos se može zbrojiti. Također, ako je jedna osoba posjednik i carinskog skladišta i prostora privremenog smještaja, moguće je podnijeti jedan zahtjev za zajedničko osiguranje.

Visinu referentnog iznosa predlaže podnositelj zahtjeva.

³ To znači da podnositelj zahtjeva može imati samo jedan referentni iznos za bilo koji carinski postupak

5.2.1. Utvrđivanje referentnog iznosa za postupak puštanja u slobodni promet

Za postupak puštanja u slobodni promet, referentni iznos predlaže podnositelj zahtjeva prema njegovim potrebama ovisno o količini uvoznih carinskih deklaracija koje namjerava podnositi i vrijednosti uvoznih davanja koji će biti pokriven konkretnim osiguranjem.

Podnositelj zahtjeva će visinu referentnog iznosa odrediti na temelju podataka o utvrđenom carinskom dugu u prethodnih 12 mjeseci, kao i na temelju procjene opsega namjeravanih postupaka u budućem razdoblju.

Kako se u postupku puštanja robe u slobodni promet, nakon stavljanja deklaracije u određeni status (Deklaracija završena ili Deklaracija privremeno završena), uvozni dug automatski zadužuje i/ili rezervira na podnesenom osiguranju, referentni iznos za ovaj postupak posebno se ne ocjenjuje od strane carinskog tijela.

Podnositelj zahtjeva mora prilikom određivanja referentnog iznosa uzeti u obzir da iznos duga bude pokriven od datuma nastanka duga do dana kada taj dug bude plaćen vodeći računa da je rok plaćanja duga 10 dana od obavješćivanja o carinskom dugu odnosno 30 dana (ako je odobrena odgoda plaćanja).

5.2.2. Utvrđivanje referentnog iznosa za posebne postupke (osim provoza) i privremeni smještaj

Prilikom utvrđivanja referentnog iznosa za posebne postupke ili privremeni smještaj, za svaki posebni postupak i/ili privremeni smještaj potrebno je utvrditi taj iznos. On se utvrđuje na temelju informacija o robi koja je stavljena u te carinske postupke **tijekom prethodnih 12 mjeseci** te na temelju procjene opsega namjeravanih postupaka u budućem razdoblju. Kada nisu dostupni podaci za prethodno razdoblje, uzimaju se podaci na temelju plana procjene opsega planiranih poslova podnositelja zahtjeva u sljedećih 12 mjeseci.

U Prilogu 1 ove Upute, nalazi se primjer izračuna referentnog iznosa za posebne postupke, osim provoza, i privremeni smještaj.

Ako za javno carinsko skladište ili privremeni smještaj nije moguće utvrditi referentni iznos sukladno Prilogu 1 ove Upute, a to je najčešće zbog raznovrsne robe koja može biti smještena u te prostore, kao i vrijednosti iste, i kada nisu dostupne informacije na temelju kojih se može jasnije odrediti referentni iznos, isti se određuje na 10.000 EUR za svaku deklaraciju.

Skreće se pozornost da se osiguranjem duga za posebne postupke ne može osigurati dug koji nastaje u postupku puštanja robe u slobodni promet koji slijedi nakon tih posebnih postupaka. Za postupak puštanja u slobodan promet nakon tih postupaka, može se koristiti isključivo osiguranje koje je odobreno za postupak puštanja u slobodni promet.

5.2.3. Utvrđivanje referentnog iznosa za postupak provoza

Referentni iznos odgovara iznosu (carinskog) duga koji može dospjeti u vezi sa svakim zajedničkim proвозnim postupkom/postupkom provoza Unije za koji se polaže jamstvo, u razdoblju od stavljanja robe u proвозni postupak do trenutka zaključenja postupka. To razdoblje trebalo bi predstavljati tipičan primjer proвозnih aktivnosti korisnika postupka. Pri izračunu referentnog iznosa potrebno je voditi računa o potrebi pokrivanja povećanog broja prijevoza robe tijekom vršnog opterećenja (tjednog, sezonskog) i o robama koje korisnik postupka ne deklarira redovito za proвоз, kako bi se pokrile sve mogućnosti.

Izračun referentnog iznosa vrši se na temelju najviših stopa (carinskog) duga koje se primjenjuju na robu iste vrste u našoj zemlji.

Jamstveni carinski ured utvrđuje referentni iznos zajedno s osobom koja treba podnijeti osiguranje, a na temelju informacija o robi koja se stavlja u zajednički provozni postupak/postupak provoza Unije u prethodnih 12 mjeseci te na temelju izračuna broja planiranih postupaka u budućnosti.

U dogovoru s podnositeljem zahtjeva jamstveni carinski ured može procijeniti referentni iznos zaokruživanjem iznosa kako bi se obuhvatio potrební iznos. U slučaju kada te informacije nisu dostupne, iznos će biti određen na 10 000 EUR za svaki postupak provoza.

Jamstveni carinski ured preispituje referentni iznos na vlastitu inicijativu ili na zahtjev korisnika postupka te ga prilagođava ako je to potrebno.

5.2.4. Utvrđivanje referentnog iznosa kada se osiguranje koristi u više zemalja članica (osim provoza)

Kada se podnosi zahtjev za zajedničko osiguranje koji vrijedi na području više država članica EU (s izuzetkom postupka provoza), prilikom podnošenja zahtjeva podnositelj je dužan predložiti referentne iznose zajedničkog osiguranja za svaki zahtijevani postupak i za svaku državu članicu (podjela iznosa po svakoj državi članici) u kojem se namjeravati koristiti zajedničko osiguranje.

U slučajevima kada se zahtijeva zajedničko osiguranje važeće u više država članica, izuzev provoza, provodi se postupak savjetovanja između tih država. Postupak savjetovanja u RH u svim slučajevima obavlja Središnji ured Carinske uprave, Sektor za financije, putem adrese elektroničke pošte: osiguranje.duga@carina.hr. Međutim, kako bi se utvrdilo jesu li ispunjeni uvjeti, kao i je li predložena visina referentnog iznosa dostatna, Središnji ured zatražiti će mišljenje nadležnog PCU.

Ako je u okviru zahtjeva za zajedničko osiguranje zahtijevano smanjenje visine osiguranja ili oslobođenje od polaganja osiguranja, i ukoliko je takvo smanjenje odobreno u državi koja je izdala odobrenje za zajedničko osiguranje, isto se primjenjuje i na referentni iznos utvrđen u svim državama u kojima se to osiguranje koristi.

Kada je postupak savjetovanja završen, Središnji ured će osobi koja polaže osiguranje, dostaviti podatke o evidencijskom broju osiguranja koji se koristi na području Republike Hrvatske, ukoliko je obrazac osiguranja dostavljen u Središnji ured na ovjeru i evidentiranje u Informacijski sustav Carinske uprave.

Svaka država članica odgovorna je za praćenje dijela referentnog iznosa, koji je odobren za njezino područje.

5.3. Uvjeti za smanjenje iznosa osiguranja

Zajedničko osiguranje podnosi se u visini utvrđenog referentnog iznosa ili u smanjenom iznosu, ovisno o carinskom postupku za koji se zahtijeva:

- ako se zahtijeva za **postupak puštanja robe u slobodni promet**, može se odobriti podnošenje osiguranja na 30% referentnog iznosa,
- ako se zahtijeva za **posebne postupke ili privremeni smještaj**, može se odobriti podnošenje osiguranja na:
 - o 50% referentnog iznosa,
 - o 30% referentnog iznosa,
 - o 0% referentnog iznosa – oslobođenje od polaganja osiguranja.

Smanjivanje iznosa osiguranja zahtijeva se u okviru zahtjeva za zajedničko osiguranje (P.E. VI/3 Visina osiguranja).

Smanjenje osiguranja može se odobriti isključivo **osobama koje su korisnici posebnih postupaka**. To znači da se smanjenje može odobriti carinskim otpremnicima samo u slučaju kada su sami korisnici posebnih postupaka (npr. imaju odobrenje za carinsko skladište).

5.3.1. Uvjeti za smanjenje osiguranja za postupak puštanja u slobodni promet

Sukladno članku 95. stavku 3. CZU i članku 158. stavka 2. PUCZU, visina osiguranja za postupak puštanja u slobodni promet, može se smanjiti na 30% referentnog iznosa **ISKLJUČIVO** ako je podnositelj zahtjeva osoba sa statusom ovlaštenog gospodarskog subjekta za carinsko pojednostavljenje - AEOC.

5.3.2. Uvjeti za smanjenje osiguranja za posebne postupke na 50% referentnog iznosa

Smanjenje zajedničkog osiguranja na 50% visine referentnog iznosa odobrava se ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) podnositelj zahtjeva vodi računovodstveni sustav koji je u skladu s općeprihvaćenim računovodstvenim načelima koja se primjenjuju u državi članici u kojoj se knjigovodstvo vodi, omogućuje carinske knjigovodstvene provjere i vodi arhivsku evidenciju koja omogućuju kontrolni slijed od trenutka evidentiranja podataka,
- b) podnositelj zahtjeva ima upravnu organizaciju koja odgovara vrsti i opsegu poslovanja i prikladna je za upravljanje protokom robe te sustav unutarnje kontrole kojim se mogu spriječiti, otkriti i ispraviti pogreške te spriječiti i otkriti nezakonite ili nepravilne transakcije,
- c) podnositelj zahtjeva nije u stečajnom postupku,
- d) tijekom tri godine koje prethode podnošenju zahtjeva, podnositelj zahtjeva ispunio je svoje financijske obveze u pogledu plaćanja carina i drugih davanja, poreza ili pristojbi koje se naplaćuju na uvoz ili izvoz robe ili u vezi s njime,
- e) podnositelj zahtjeva dokazao je na temelju evidencija i podataka dostupnih za protekle tri godine koje prethode podnošenju zahtjeva da je dovoljno financijski solventan za ispunjavanje svojih obveza te da ispunjava svoje obveze s obzirom na vrstu i opseg svojih poslovnih aktivnosti, uključujući da nema negativne neto imovine, osim ako je može pokriti.

U Prilogu 2 ove Upute navedeni su načini i mogućnosti dokazivanja ispunjenosti prethodno navedenih uvjeta.

Ako podnositelj zahtjeva ima odobren status AEOC, smatra se da su prethodno navedeni uvjeti ispunjeni osim u dijelu iz točke e) kada je potrebno dodatno utvrditi ima li podnositelj potrebnu financijsku sposobnost podmiriti mogući carinski dug za dio referentnog iznosa koji nije pokriven osiguranjem.

5.3.3. Smanjenje osiguranja za posebne postupke na 30% referentnog iznosa

Smanjenje zajedničkog osiguranja na 30% visine referentnog iznosa odobrava se ako su uz uvjete iz točaka 5.3.2. ove Upute ispunjeni i sljedeći dodatni uvjeti:

- f) podnositelj zahtjeva osigurava da nadležni zaposlenici dobiju uputu da obavijeste carinska tijela kada otkriju poteškoće pri ispunjavanju zahtjeva te uspostavlja postupke za obavješćivanje carinskih tijela o takvim poteškoćama.

Ako podnositelj zahtjeva ima odobren status AEOC, smatra se da su svi propisani uvjeti ispunjeni osim u dijelu iz točke 5.3.2. podtočke e) kada je potrebno dodatno utvrditi ima li podnositelj potrebnu financijsku sposobnost podmiriti mogući carinski dug za dio referentnog iznosa koji nije pokriven osiguranjem.

5.3.4. Oslobođenje od polaganja osiguranja

Oslobođenje od polaganja osiguranja odobrava se ako su uz uvjete iz točaka 5.3.2. i 5.3.3. ove Upute ispunjeni i sljedeći dodatni uvjeti:

- g) podnositelj zahtjeva carinskom tijelu omogućuje fizički pristup svom računovodstvenom sustavu i, ako je primjenjivo, svojim trgovačkim i prijevoznim evidencijama,
- h) podnositelj zahtjeva ima logistički sustav koji prepoznaje robu kao robu Unije ili robu koja nije roba Unije i prema potrebi navodi lokaciju robe,
- i) ako je primjenjivo, podnositelj zahtjeva uspostavio je zadovoljavajuće postupke upravljanja dozvolama i odobrenjima koji su izdani u skladu s mjerama trgovinske politike ili se odnose na trgovinu poljoprivrednim proizvodima,
- j) podnositelj zahtjeva uspostavio je zadovoljavajuće postupke za arhiviranje svojih evidencija i podataka te zaštitu od gubitka podataka,
- k) podnositelj zahtjeva provodi sigurnosne mjere za zaštitu svog računalnog sustava od neovlaštenog pristupa te zaštitu svoje dokumentacije,
- l) *zahtijeva se podnošenje osiguranja za prostor privremenog smještaja pod neposrednim nadzorom carinskog ureda, carinska skladišta, provozni postupak, privremeni uvoz ili postupak unutarnje proizvodnje,*
- m) *zahtijeva se osiguranje za robu koja nije pogodna za izuzimanje ispod carinskog nadzora, ili se radi o robi za koju PCU analizom ocijeni da nije rizična u smislu nastanka duga. Ovaj kriterij se ne primjenjuje kod provoznog postupka.*

Ako podnositelj zahtjeva ima odobren status AEOC, smatra se da su svi propisani uvjeti iz točaka a) do k) ispunjeni, izuzev u dijelu iz točke e) kada je potrebno dodatno utvrditi ima li podnositelj potrebnu financijsku sposobnost platiti mogući carinski dug za dio referentnog iznosa koji nije pokriven osiguranjem, te uz provjeru ispunjavanja uvjeta iz točaka l) i m).

5.4. Oblici zajedničkog osiguranja

Zajedničko osiguranje se može položiti u obliku:

- gotovinskog pologa,
- preuzete obveze jamca,
- zadužnice – isključivo za stavljanje robe u postupak unutarnje proizvodnje radi uporabe pri gradnji, popravku, održavanju ili pregradnji brodova, brodica ili drugih plovila.

Osiguranje se podnosi u visini referentnog iznosa ili u smanjenom iznosu sukladno točki 5.3. ove Upute.

5.4.1. Gotovinski polog

Gotovinski polog uplaćuje se u kunama na evidentni račun:

- nadležnog PCU prema poslovnom nastanu podnositelja zahtjeva za zajedničko osiguranje ako je podnositelj zahtjeva osoba s poslovnim nastanom na području RH,
- PCU Zagreb u ostalim slučajevima.

Brojevi evidentnih računa navedeni su u točki 4.1.1. ove Upute.

5.4.2. Preuzeta obveza jamca

Preuzeta obveza jamca podnosi se na obrascu iz Priloga 4 Pravilnika, i dostavlja se u tri primjerka Središnjem uredu. Jamac je bilo koja osoba s poslovnim nastanom na carinskom području Unije koji preuzima obveze dužnika odnosno pismeno se obavezuje platiti osigurani iznos uvozne ili izvozne carine koji odgovara carinskom dugu i drugim davanjima. Kao jamac može se javiti kreditna ili financijska institucija ili osiguravajuće društvo koje je akreditirano u Uniji.

Provjera je li jamac akreditiran u Uniji vrši se uvidom u popise koje vode tijela nadležna za te institucije, a to su:

- Hrvatska narodna banka (**HNB**) za kreditne institucije (banke, štedne banke i stambene štedionice), i
- Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (**HANFA**) za ostale financijske institucije i osiguravajuća društva.

Kreditna institucija, sukladno članku 6. Zakonu o kreditnim institucijama⁴ obuhvaća:

- 1) pravnu osobu koja je od HNB dobila odobrenje za rad kao banka,
- 2) kreditnu instituciju koja pruža usluge na temelju članka 85. (podružnica institucije iz EU) ili članka 89. ovoga Zakona (podružnica institucije iz treće zemlje),
- 3) kreditnu instituciju iz članka 87. Zakona o kreditnim institucijama (neposredno pružanje uzajamno priznatih usluga u RH),
- 4) članicu grupe kreditnih institucija i
- 5) predstavništvo kreditne institucije iz države članice ili treće zemlje za obavljanje poslova na području Republike Hrvatske.

Pri tome, uvid u popis kreditnih institucija moguć je preko slijedećih poveznica:

- provjera popisa kreditnih institucija iz RH koje za koje je nadležan HNB i koje su od HNB-a dobile odobrenje za rad kao banke moguća je na internetskoj stranici HNB-a, u rubrici „Supervizija“ na sljedećoj poveznici:

<http://www.hnb.hr/temeljne-funkcije/supervizija/popis-kreditnih-institucija>,

- provjera popisa kreditnih institucija koje ostvaruju slobodu poslovnog nastana i slobodu pružanja usluga koje je HNB uvrstila na popis institucija koje mogu neposredno pružati uzajamno priznate usluge na području Republike Hrvatske u skladu s Direktivom 2013/36/EU na temelju zaprimljene obavijesti o tome (koju je dostavilo tijelo nadležno za tu instituciju, kako je uređeno člankom 87. Zakona o kreditnim institucijama kojim je prenesen članak 39. Direktive 2013/36/EU) moguća je na poveznici:

<http://www.hnb.hr/temeljne-funkcije/supervizija/notifikacije>,

- popis kreditnih institucija koje su dobile odobrenje za rad u državama članicama Europske unije i državama članicama Europskog gospodarskog prostora odnosno Registar kreditnih institucija dostupan je na sljedećoj poveznici <http://www.eba.europa.eu/risk-analysis-and-data/credit-institutions-register>.

Nadalje, na internetskoj stranici HANFA-e: www.hanfa.hr, dostupni su registri financijskih institucija i osiguravajućih društava iz RH, a isto tako na popisu su u registrima pružatelji usluga iz drugih država članica za koje je HANFA zaprimila „notifikaciju“ o namjeri pružanja usluga u RH.

Ukoliko se osiguranje u obliku preuzete obveze jamca upotrebljava u više od jedne države članice, jamac navodi adresu za dostavu ili imenuje zastupnika u svakoj državi članici u kojoj se to

⁴ Narodne novine, br. 159/13.

osiguranje zahtijeva. Bitno je da društvo za osiguranje iz druge države članice EU, u skladu s Zakonom o osiguranju, ima pravo obavljati poslove osiguranja u RH putem slobode pružanja usluga ili poslovnog nastana.

Ukoliko se radi o slučaju obavljanja poslova osiguranja u RH na temelju poslovnog nastana tada samo treba dokazati postojanja podružnice u Republici Hrvatskoj, koja će i izdati predmetno pisano jamstvo.

Dok u drugom slučaju, ukoliko se radi o obavljanju poslova osiguranja u RH na temelju slobode pružanja usluga, potrebno je, u smislu postupka podnošenja i prihvata garancije, odnosno pisanog jamstva, kao relevantnu dokumentaciju podnijeti odgovarajući akt nadležnog nadzornog tijela društava za osiguranje iz druge države članice EU iz kojeg proizlazi podatak o vrstama osiguranja za koje društvo za osiguranje ima odobrenje za obavljanje poslova osiguranja.

Ovjerom Dijela II. obrasca Priloga 4 Pravilnika jamstveni ured upisuje broj pod kojim je ista evidentirana u Informacijskom sustavu Carinske uprave. Dostavom dva (2) primjerka ovjerene preuzete obveze jamca, Carinska uprava Središnji ured obavješćuje o tome osobu koja je položila osiguranje, odnosno izdavatelja osiguranja.

5.4.3. Zadužnica

Polaganje zajedničkog osiguranja u obliku zadužnice može se odobriti isključivo za stavljanje robe u postupak unutarnje proizvodnje radi uporabe robe pri gradnji, popravku, održavanju ili pregradnji brodova, brodica ili drugih plovila

Podnošenje zadužnice kao oblika zajedničkog osiguranja odobrava se osobama koje su tijekom carinskog poslovanja u prethodnom 12-mjesečnom razdoblju:

- pravodobno i u cijelosti namirivale svoje obveze prema Carinskoj upravi, te
- nemaju teške povrede ili ponovljene povrede carinskog zakonodavstva, uključujući nepostojanje teških kaznenih djela povezanih s gospodarskim aktivnostima.

Zadužnica mora biti izdana, potvrđena kod javnog bilježnika i registrirana sukladno odredbama Ovršnog zakona (Narodne novine, br. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 i 73/17).

5.5. Postupak nakon prihvaćanja zahtjeva

Nakon podnesenog zahtjeva za zajedničko osiguranje sukladno točki 5.1. ove Upute, provodi se postupak prihvaćanja.

Za prihvaćanje zahtjeva za zajedničko osiguranje nadležan je Sektor za financije Središnjeg ureda Carinske uprave. Nadležni sektor provjeriti će zahtjev i:

- ako nisu podnesene sve isprave ili podaci, od podnositelja zatražiti dopunu tih isprava/podataka,
- ako zahtjev nije ispravno popunjen obavijestiti podnositelja o mogućnosti povlačenja neispravnog i podnošenja novog ispravno popunjenog zahtjeva.

Nakon prihvaćanja zahtjeva, Sektor za financije proslijediti će zahtjev uz upućivanje na provjeru uvjeta iz određenih zakonskih odredbi, za odobravanje podnošenja zajedničkog osiguranja:

- nadležnom PCU na čijem području je poslovni nastan podnositelja zahtjeva za zajedničko osiguranje kada se zahtijeva osiguranje za postupak puštanja u slobodni promet i postupak provoza,

- nadležnom PCU prema mjestu na kojem je odobren posebni postupak (osim provoza) ili privremeni smještaj, za koji se zahtijeva zajedničko osiguranje (u P.E. 7/2 mora biti naveden broj zahtjeva ili odobrenja za posebni postupak ili privremeni smještaj)
- nadležnom PCU prema mjestu na kojem se očekuje prvo korištenje predmetnog osiguranja, kada zahtjev za zajedničko osiguranje za postupak puštanja u slobodni promet podnosi osoba s poslovnim nastanom u drugoj državi članici.

Prihvatanje i prosljeđivanje zahtjeva provodi se u okviru e-sustava Carinskih odluka.

5.6. Mišljenje PCU

Nadležan PCU nakon zaprimanja zahtjeva za provjeru od strane Središnjeg ureda, dužan je:

- provjeriti uvjete za izdavanje odobrenja za zajedničko osiguranje (čl. 95 CZU),
- provjeriti uvjete za smanjivanje iznosa osiguranja (ako je zatraženo),
- provjeriti predloženi referentni iznos⁵,
- dati svoje mišljenje na zahtjev za zajedničko osiguranje uzimajući u obzir sve naprijed navedeno.

Ako se zahtijeva zajedničko osiguranje za posebni postupak ili privremeni smještaj, izuzev provoza, koji je odobren na području više PCU, zahtjev se prosljeđuje PCU nadležnom prema poslovnom nastanu podnositelja zahtjeva, koji je dužan prije dostave svog mišljenja o tome prethodno zatražiti mišljenje ostalih PCU na čijem području je odobren posebni postupak ili privremeni smještaj. Tek nakon očitovanja ostalih PCU, nadležan PCU donosi mišljenje o konkretnom podnositelju, uzimajući u obzir mišljenje ostalih PCU.

Provjeru referentnog iznosa obavlja PCU ovisno o zahtijevanom postupku, a kada se isti predlaže za postupak unutarnje proizvodnje ili privremenog uvoza, zatražiti će mišljenje CU nadležnih za odobravanje postupka unutarnje proizvodnje ili privremenog uvoza. Skreće se pozornost da se referentni iznos mora utvrditi u postupku odobravanja unutarnje proizvodnje (sukladno Uputi br. 8/18) ili privremenog uvoza (Uputa br. 33/16), odnosno odobrenje se može izdati tek kada je taj iznos potvrđen od strane nadležnog CU/Službe za RGP i nakon što je odobreno odgovarajuće zajedničko, odnosno pojedinačno osiguranje ako se isto može odobriti u konkretnom slučaju.

Također, odobrenje za prostor privremenog smještaja i/ili carinskog skladišta može biti doneseno tek nakon što je odobreno zajedničko osiguranje za privremeni smještaj i/ili carinsko skladište.

Nakon provjere svih uvjeta, nadležni PCU dostavlja svoje mišljenje na obrascu iz Priloga 3 ove Upute. Ako se radi o negativnom mišljenju PCU (bez obzira radi li se o djelomičnom ili cjelokupnom negativnom mišljenju), nadležni PCU mora to detaljno obrazložiti.

5.7. Odobravanje zajedničkog osiguranja – postupak kod Središnjeg ureda

Odluku za zajedničko osiguranje donosi Sektor za financije Središnjeg ureda. Pri donošenju konačne odluke, Sektor za financije uzima u obzir mišljenje nadležnog PCU-a.

Odluka se donosi u rokovima iz čl. 22. CZU-a, odnosno u roku od 120 dana od dana prihvatanja zahtjeva. Navedeni rok može se produžiti za još 30 dana ako potrebne provjere nisu izvršene u roku. O produženju roka obavještava se podnositelj s navođenjem razloga produženja.

⁵ utvrđivanju referentnog iznosa za postupak puštanja u slobodni promet može se pristupiti primjereno (s nešto nižom pozornošću) imajući na umu činjenicu da je korištenje referentnog iznosa kontrolirano putem elektroničkog sustava u trenutku puštanja robe te stoga referentni iznos ne može biti prekoračen

Također, podnositelj može zahtijevati produženje roka donošenja odluke radi izvršenja prilagodbi kako bi se ispunili uvjeti izdavanja odobrenja. Carinski propisi ne određuju rok produženja donošenja odluke u ovim slučajevima, te se isti određuju sukladno prijedlogu podnositelja.

Prije donošenja negativne odluke (uključujući i djelomično negativne odluke – npr. odobravanja korištenja zajedničkog osiguranja, ali ne u onom smanjenju visine osiguranja u odnosu na referenti iznos, koje je zatražio podnositelj) o razlozima odbijanja zahtjeva, Sektor za financije će dostaviti podnositelju obavijest o namjeri donošenja negativne odluke na što podnositelj može izraziti svoje stajalište najkasnije 30 dana od dana obavijesti.

Nakon dostave stajališta od strane podnositelja, Sektor za financije razmatra dostavljeno stajalište te donosi konačnu odluku.

Ako je odluka pozitivna, prije donošenja odobrenja za zajedničko osiguranje, Sektor za financije će zatražiti od podnositelja dostavu jednog od oblika zajedničkog osiguranja najkasnije 30 dana od dana obavijesti.

Nakon dostave oblika osiguranja, isti se evidentira u Informacijskom sustavu Carinske uprave u Registru instrumenata osiguranja, te se istom dodjeljuje evidencijski broj odgovarajućeg tipa iz Šifarnika instrumenata osiguranja, donosi se odluka o odobrenju korištenja zajedničkog osiguranja.

6. OSOBE KOJE MOGU POLOŽITI OSIGURANJE

6.1. Postupak puštanja u slobodni promet

U postupku puštanja u slobodni promet, osiguranje podnosi dužnik ili njegov zastupnik. Sukladno tome, zahtjev za zajedničko osiguranje podnosi osoba koja će i podnijeti jedan od oblika zajedničkog osiguranja.

6.2. Posebni postupci

6.2.1. Provoz

U postupku provoza, osiguranje podnosi korisnik postupka. Korisnik postupka preuzima obvezu plaćanja carinskog duga ako se postupak provoza ne zaključi.

6.2.2. Carinska skladišta i privremeni smještaj

Prije izdavanja odobrenja za carinsko skladište ili privremeni smještaj, posjednik skladišta (osoba kojoj se izdaje odobrenje za carinsko skladište i/ili privremeni smještaj) mora ishoditi odobrenje i podnijeti odgovarajuće zajedničko osiguranje (osim kod oslobođenja).

Međutim, za postupak puštanja u slobodni promet nakon carinskog skladišta ili privremenog smještaja, mora biti podneseno zasebno osiguranje za postupak puštanja u slobodni promet. Predmetno osiguranje može podnijeti i carinski zastupnik.

6.2.3. Unutarnja proizvodnja i privremeni uvoz

Za postupke unutarnje proizvodnje i privremenog uvoza, osiguranje može podnijeti osoba na koju glasi odobrenje (korisnik postupka) ili njezin carinski zastupnik.

Međutim, za postupak puštanja u slobodni promet nakon postupka unutarnje proizvodnje ili privremenog uvoza, mora biti podneseno osiguranje za postupak puštanja u slobodni promet. Predmetno osiguranje može biti od korisnika postupka ili carinskog zastupnika.

7. NADZOR REFERENTNOG IZNOSA

Referentni iznos utvrđen u trenutku izdavanja odobrenja za zajedničko osiguranje se mora nadzirati. Nadzor korištenja referentnog iznosa obvezno vrše carinska tijela i nositelj odobrenja.

Za postupke puštanja u slobodni promet, nadzor referentnog iznosa vrši se automatizmom od strane sustava HRAIS i Sustava instrumenata osiguranja. Sukladno tome, nije potreban poseban nadzor tog iznosa od strane carinskog tijela. Ako se koristi pojednostavljenje iz čl. 166., 182. i 185. CZU, nadzor odgovarajućeg dijela referentnog iznosa osigurava se na temelju dopunskih deklaracija.

Kod postupka provoza, nadzor referentnog iznosa se provodi automatizmom u okviru NCTS i Sustava instrumenata osiguranja u trenutku stavljanja robe u postupak provoza.

Imatelj odobrenja za zajedničko osiguranje dužan je voditi evidenciju iz koje je vidljiva opterećenost referentnog iznosa ovisno o postupku za koji je isti odobren, te skrbiti o dostatnosti referentnog iznosa⁶. Ako utvrđeni referentni iznos više nije dostatan korisnik odobrenja dužan je podnijeti zahtjev za izmjenu odobrenja, odnosno povećanje iznosa zajedničkog osiguranja. Nadležna carinska tijela dužna su najmanje jednom godišnje izvršiti nadzor svakog odobrenog referentnog iznosa. Ukoliko je u pitanju novi gospodarski subjekt, a radi se o carinskom skladištu, privremenom smještaju ili unutarnjoj proizvodnji koja se prvi put odobrava na temelju procjene poslovanja podnositelja, nadzor utvrđenog referentnog iznosa obavlja se nakon tri mjeseca od datuma izdavanja odobrenja.

U okviru nadzora koriste se dostupne evidencije Carinske uprave, kao i evidencija korisnika odobrenja za zajedničko osiguranje. Za nadzor referentnog iznosa nadležan je PCU koji je dao mišljenje prije izdavanja odobrenja za zajedničko osiguranje. O obavljenom nadzoru referentnog iznosa, nadležan PCU će dostaviti mišljenju Sektoru za financije Središnjeg ureda Carinske uprave.

Za posebne postupke (osim provoza) sukladno članku 214. CZU propisano je vođenje evidencije koja mora sadržavati informacije i podatke koji omogućuju carinskim tijelima nadzirati dotični postupak. Budući da je polaganje osiguranja uvjet za odobravanje posebnog postupka, iz navedene je evidencije potrebno omogućiti i praćenje i visine referentnog iznosa.

Kada se radi o otpremničkim garancijama za postupke unutarnje proizvodnje i privremenog uvoza uz potpuno oslobođenje, s obzirom da iste mogu biti korištene za te postupke na cijelom području RH, nadzor referentnog iznosa pokreće Sektor za financije Središnjeg ureda. Sektor za financije će najmanje svakih 6 mjeseci zatražiti od svih PCU dostavu podataka o korištenju osiguranja za postupke unutarnje proizvodnje i privremenog uvoza.

8. OPOZIV JAMCA I VRAĆANJE OSIGURANJA

Člankom 98. CZU propisano je da se osiguranje vraća čim se carinski dug ili obveze za ostala davanja ugase ili ne mogu više nastati. Stavkom 2. istoga članka, navedeno je da ako se carinski

⁶ Ovu obvezu potrebno je naglasiti u samom odobrenju

dug ili obveza za ostala davanja ugase za dio ili može nastati samo u vezi s dijelom iznosa koji je osiguran, odgovarajući dio osiguranja se vraća u skladu sa zahtjevom dotične osobe, osim ako dotični iznos ne opravdava takvu radnju.

Odobrenja za zajedničko jamstvo može se opozvati na zahtjev korisnika odobrenja, jamca ili jamstvenog carinskog ureda.

Ako jamac zahtijeva opoziv preuzete obveze, o tome mora obavijestiti tijelo koje je prihvatilo tu obvezu (ako se radi o preuzetoj obvezi jamca za pojedinačno osiguranje to je nadležni carinski ured, a ako se radi o preuzetoj obvezi jamca za zajedničko osiguranje te preuzetoj obvezi jamca za izdavanje kupona to je Središnji ured, Sektor za financije). Opoziv preuzete obveze jamca proizvodi pravni učinak 16. dana od dana kada je jamac podnio zahtjev za opozivom. Opoziv preuzete obveze jamca ne utječe na robu koja je u trenutku stupanja opoziva na snagu već stavljena u carinski postupak i koja je još uvijek u carinskom postupku ili se zbog opoziva nalazi u privremenom smještaju.

Kada preuzetu obvezu jamca opoziva jamstveni carinski ured o tome mora obavijestiti jamca i korisnika odobrenja odnosno osobu koja je položila osiguranje.

Ukoliko korisnik osiguranja podnese zahtjev da mu se nakon opoziva preuzete obveze jamca, izvorni obrazac osiguranja vrati, postupa se na jedan od sljedećih načina.

Opozvana preuzeta obveza jamca vratiti će se nakon podmirenja svih dugova koji su nastali u postupku puštanja u slobodni promet za koje je bila položena ta obveza ili ako su sve obveze iz osiguranja čiji se povrat traži, u potpunosti preuzete novim osiguranjem čija visina je jednaka ili veća od visine opozvanog osiguranja.

Ako je opozvana preuzeta obveza jamca bila podnesena za posebne postupke (provoz, carinsko skladište, privremeni uvoz, uporaba u posebne svrhe, unutarnja proizvodnja) ista se može vratiti tek kada su ti postupci zaključeni ili ako su sve obveze po preuzetoj obvezi jamca čiji se povrat traži, u potpunosti preuzete novim osiguranjem čija visina je jednaka ili veća od visine opozvanog osiguranja. U nastavku se navodi kada se smatra da su pojedini postupci zaključeni.

a) *Postupak unutarnje proizvodnje, privremeni uvoz i uporaba u posebne svrhe*

U slučaju opoziva osiguranja koje je bilo položeno za postupak unutarnje proizvodnje, privremeni uvoz ili uporabu u posebne svrhe, osiguranje se može vratiti tek nakon što je taj postupak zaključen odnosno kada je svoj robi/prerađenim proizvodima dodijeljen sljedeći carinski postupak (kod unutarnje proizvodnje ili privremenog uvoza) ili propisana uporaba (kod uporabe u posebne svrhe).

Kod postupaka unutarnje proizvodnje i uporabe u posebne svrhe korisnik je dužan podnijeti Obrazac za zaključenje postupka u roku od 30 dana nakon isteka roka za zaključenje (čl. 175. DUCZU), te ako je potrebno utvrditi i obračunati carinski dug u roku od 14 dana od dana dostave obrasca (čl. 265. st. 2. PUCZU). Stoga, u ovim slučajevima carinski dug može nastati najkasnije 14 dana nakon podnesenog Obrasca za zaključenje postupka, u kojem roku se utvrđuje je li postupak ispravno završio ili ne, odnosno može li dug nastati ili ne može.

Stoga posebno skrećemo pozornost na značaj pravovremene kontrole ovih postupaka u trenutku podnošenja obrasca za zaključenje, kako je i navedeno u točki „6.7. Obveze nadzornog carinskog ureda“ Upute za primjenu postupka unutarnje proizvodnje br. 8/18.

Kod postupka privremenog uvoza, određuje se rok zaključenja, te u tom roku (koji se može i produžiti ako je potrebno, ovisno o konkretnom slučaju) postupak mora biti zaključen, što znači da nakon isteka tog roka, PCU raspolaže saznanjem može li ili ne može nastati carinski dug za tu robu.

b) Postupak carinskog skladištenja

Kako carinski postupak carinskog skladištenja nema rok za zaključenje postupka, odgovarajuće opozvano osiguranje može se vratiti samo ako je za predmetno skladište podneseno novo osiguranje, kojim se preuzimaju sve obveze prethodnog osiguranja ili je sva roba s predmetnog carinskog skladišta puštena u slobodni promet ili stavljena u neki drugi carinski postupak.

Pri tome je potrebno voditi brigu o tome da se trgovinske okolnosti mogu promijeniti, te da korisnik odobrenja za carinsko skladište po novom osiguranju osigurava manji iznos. U takvim slučajevima, korisnik odobrenja mora dokazati da su potrebe konkretnog carinskog skladišta manje od prethodnih (uvoziti će manje količine, na skladištu je (ostalo) manje robe, smanjuju se aktivnosti u tom segmentu i sl).

c) Provozni postupak

Pri odlučivanju o povratu osiguranja u obliku preuzete obveze jamca potrebno je uzeti u obzir i odgovarajuće primijeniti odredbe čl. 85. DUCZU o obvezi obavješćivanja jamca da postupak provoza nije zaključen i obvezi obavješćivanja jamca da se od njega traži ili se može tražiti plaćanje duga jer postupak nije zaključen. To znači da se opozvano osiguranje za postupak provoza može vratiti najranije danom istekom roka 9 mjeseci od propisanog roka podnošenja robe po nekoj od proвозnih deklaracija za koje je osiguranje bilo položeno ako jamcu u propisanom roku od 9 mjeseci nije poslana nijedna obavijest iz članka 85. stavak 1. DUCZU, odnosno ako nema nezaključenih postupaka provoza.

Međutim, ako postoje nezaključeni postupci provoza osiguranje se može vratiti tek nakon što je utvrđeni dug naplaćen ili predmetni postupci zaključeni.

9. EVIDENCIJA ODOBRENJA I OSIGURANJA

U trenutku izdavanja odobrenja za zajedničko osiguranje u okviru CDS-a automatizmom će odobrenje biti evidentirano i bit će mu dodijeljen referentni broj.

Također, prije izdavanja odobrenja za zajedničko osiguranje, podneseni oblik zajedničkog osiguranja evidentira se u Informacijskom sustavu Carinske uprave u Registru instrumenata osiguranja.

Tipovi osiguranja i njihove oznake propisane su Prilogom 4 ove Upute.

10. PONOVA PROCJENA ODOBRENJA

Temeljem članka 250. PUCZU odobrenja koja su vrijedila na dan 01. svibnja 2016. godine, i koja nemaju ograničeno razdoblje valjanosti, ponovno se procjenjuju.

Ponovna procjena provodi se najkasnije do 30. travnja 2019. godine, sukladno Uputi o postupku ponovne procjene carinskih odluka br. 11/18.

S obzirom da su se prije uvođenja CDS-a, donosila odobrenja isključivo za polaganje zajedničkog osiguranja u proвозnom postupku, ista će biti predmet ponovne procjene.

